

Szwelicki Czesław - podsołtys

Category: Historia sołtysów

written by Marek | 1 stycznia 2020

Czesław Szwelicki ()

Podsołtys kadencji -

- stolarz

„W razie odwołania sołtysa przed upływem kadencji, zawieszenia go w czynnościach bądź w razie niemożności pełnienia przez sołtysa obowiązków z powodu choroby, nieobecności lub innych przyczyn, stanowiących przeszkodę w wykonywaniu obowiązków sołtysa, naczelnik gminy powierza pełnienie funkcji sołtysa **podsołtysowi.**” (1972 r.)

Wzmianki o podsołtysie można znaleźć np. w ustawie z dnia 23 marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego. Mówiła ona o Radzie Gromadzkiej z 5-letnią kadencją, której członkami zostawali: sołtys, podsołtys i radni gromadscy. We współczesnych aktach (od 1983 r.) nie wyszczególnia się już roli podsołtysa.

Zasady wyborów sołtysów i

podsołtysów:

1. Poza ustawą z 1933 roku rolę sołtysów w systemie administracji publicznej regulowały następujące akty prawne: rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych w sprawie regulaminu wyboru sołtysa i podsołtysa, ostatnie z dnia 8 października 1936 r. (dz. u. nr 81, poz. 558)

- Na podstawie zapisów tegoż rozporządzenia sołtysem i podsołtysem mogła zostać osoba o dowolnej płci, która ukończyła 30 lat.
- Warunkiem wyboru była umiejętność władania językiem polskim.
- Sołtysa i podsołtysa na 3 lata wybierali radni gromadzcy.
- Wybory nie mogły odbywać się w dniach uroczystych świąt oraz pilnych robót polowych.

oraz rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 29 stycznia 1937 r. wydane w porozumieniu z ministrem skarbu o gromadach (dz. u. nr 9, poz. 70), szczegółowo określające zakres zadań oraz zasady wynagrodzeń dla sołtysów i podsołtysów.

2. Rozporządzenie Ministra Administracji Publicznej z dnia 15 marca 1945 r. w sprawie regulaminu wyborów sołtysa i podsołtysa (Dz.U. z 1945 r. nr 10, poz. 53) - rozporządzenie uchylono: 1950-04-13

- Na podstawie zapisów tegoż rozporządzenia sołtysem i podsołtysem mogła zostać osoba o dowolnej płci, która ukończyła 24 lata.
- Osoba wybierana musiała zamieszkiwać obszar gromady (wsi lub kilku wsi - kolonii).
- W zebraniu gromadzkim (wiejskim) i wyborze sołtysa oraz podsołtysa mogli uczestniczyć wyłącznie mieszkańcy, którzy ukończyli 21 lat i mieszkali w danej wiosce co najmniej 6 miesięcy.
- Sołtysa i podsołtysa do 1950 r. wybierano na kadencję trzyletnią.
- Wybory zarządzał starosta powiatowy.

Sołtysów i podsołtysów wybierano w wyborach jawnych na 3-letnią kadencję aż do roku 1972(?).

3. Rozporządzenie Rady Ministrów z 30 listopada 1972 r. (Dz.U.1972.49.319) w sprawie zasad i trybu wyboru, zakresu działania oraz obowiązków i praw sołtysa i podsołtysa. - rozporządzenie uchylono: 1984-07-01

- Wybory zarządzał Naczelnik Gminy.
- Prawo zgłaszania kandydatów na sołtysa i podsołtysa przysługiwało wiejskiemu komitetowi **Frontu Jedności Narodu** oraz mieszkańcom sołectwa.
- Sołtysa i podsołtysa wybierało Zebranie Wiejskie na okres 4 lat? (brak zapisów w rozporządzeniu)
- Sołtys w czasie pełnienia obowiązków służbowych nosi odznakę służbową. Odznaka służbowa sołtysa była metalowa, okrągła, o średnicy 40 mm, z wizerunkiem orła (bez korony) pośrodku i napisem u dołu: SOŁTYS. Odznakę nosił sołtys na prawej stronie piersi. - podsołtys nie posiadał odznaki.
- Sołtys i podsołtys musiał czuwać nad wypełnianiem obowiązku szkolnego, a w razie zorganizowania dowożenia dzieci do szkół - wyznaczyć osoby do tego.
- Sołtys i podsołtys był zobowiązany do pilnowania harmonijnego współżycia mieszkańców, utrzymania spokoju i porządku na terenie sołectwa
- Byli zobowiązani wzmacniać społeczną dyscyplinę mieszkańców.
- Sprawdzali zagospodarowanie gruntów, prawidłowy przebieg prac polowych oraz stosowanie środków służących zwiększeniu produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Ustawa z 20 lipca 1983 r. o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego (DzU z 1983 r. nr. 41, poz. 185) prawdopodobnie zmieniła zasady wyborów sołtysa i podsołtysa.

Nie można w niej doczytać się już o funkcji „podsołtysa”.